

## EXPUNEREA DE MOTIVE

Agricultura și dezvoltarea rurală din România vizează până în anul 2030 atingerea unui nivel de coerență între agricultură, mediu și dezvoltare rurală prin valorificarea inteligentă și durabilă a terenurilor agricole, a forței de muncă și a capitalului. Este necesar ca fermierul român să fie competitiv la nivelul altor activități economice, ajungând la același nivel de bunăstare și la condiții similare de viață ca și locuitorii din zonele urbane. Se dorește ca în perspectivă România să își asigure securitatea alimentară și să devină un jucător important în comerțul agroalimentar european și internațional.

Nu trebuie să uităm faptul că România este una dintre țările europene cu cele mai favorabile condiții pedo-climatiche pentru obținerea de producții agricole de calitate și în cantități semnificative, care ar putea să acopere un segment important al cererii interne de produse agroalimentare. Însă în realitate acest potențial nu este valorificat, întrucât randamentele din agricultura românească sunt modeste, indicând o utilizare a factorilor de producție cu mult sub valorile optime. Dacă s-ar angaja forța de muncă agricolă într-un mod mult mai productiv, s-ar putea înregistra progrese reale pe calea reducerii sărăciei rurale și a eliminării diferențelor de venit față de cele din zonele urbane.

Comerțul în cadrul piețelor volante al produselor agricole și alimentare tradiționale, bio și a produselor de uz gospodăresc constituie un fenomen foarte prezent la nivel european. În România cadrul de reglementare privind exercitarea comerțului cu produse și servicii de piață în unele zone publice este H.G. nr. 348/2004, cu modificările și completările ulterioare. Prin prezentul act normativ dorim să inițiem o lege specială prin care să se reglementeze situațiile și condițiile în care în zilele de weekend, respectiv sâmbăta și duminica, să se reglementeze organizarea și funcționarea piețelor volante, destinate comercializării produselor agricole și alimentare direct de producători către consumatori, cu obligația ca în orașe la o populație de peste 38.000 și până la 50.000 de locuitori, să se organizeze câte o piață volantă. Astfel la aproximativ 150.000 de locuitori primăriile locale va trebui să depună eforturile organizatorice în vederea înființării în zilele de weekend a 3 piețe volante.

De reglementările acestui act normativ vor beneficia producătorii local, zonal și naționali, indiferent de forma juridică de constituire, datorită faptului că primăriile vor avea obligația de a identifica locațiile potrivite pentru organizarea și funcționarea piețelor volante. Piețele volante se vor organiza în cadrul zonelor libere, pe terenurile proprietate publică sau privată a administrației publice locale sau pe terenuri proprietate privată cu acordul proprietarilor în scopul stabilirii de facilități pentru producătorii agricoli în scopul vânzării directe către consumator român a produselor agricole și alimentare din producția proprie, dar și facilitarea accesului orășenilor la locurile unde se comercializează produse tradiționale și bio proaspete și de bună calitate.

În vederea organizării și funcționării acestor piețe volante în perioada 1 aprilie - 31 decembrie în zilele de weekend va fi necesar să de o identificare și organizare a de către primării a spațiilor ce se vor transforma în piețe volante, fără a fi necesare investiții importante. În acest fel producătorii autohtoni fie persoane fizice, fie persoane juridice, care aparțin asociațiilor de producători sau sunt producători individuali vor avea posibilitatea de a-și pune în vânzare produsele agricole și alimentare în cadrul acestor piețe volante, ce vor funcționa în orașele mari și mijlocii.

În prezent în România există 320 de orașe. Țara noastră se confruntă cu un puternic declin demografic din cauza îmbătrânirii populației, a scăderii natalității și a migrației. Totuși, există câteva reședințe de județ unde populația a crescut. Printre orașele care au înregistrat o creștere a populației se numără trei dintre cele mai dinamice orașe – Alba Iulia, Cluj-Napoca și Sibiu, trei orașe din regiunea Moldovei – Iași, Suceava, Vaslui, dar și Bistrița – una dintre reședințele de județ mai mici. Este de remarcat faptul că un factor de creștere demografică în regiunile din Moldova este reprezentat de imigrația din Republica Moldova.

În conformitate cu Raportul asupra Teritoriului, realizat în anul 2018 de Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, România se menține în topul statelor U.E. după dimensiunea populației, ocupând poziția a șaptea, cu 19,5 milioane de locuitori (3,8% din populația UE), în urma Germaniei, Franței, Marii Britanii, Italiei, Spaniei și Poloniei.

Potrivit acestui raport rețeaua de localități din România are o distribuție spațială echilibrată, însă puternic polarizată de municipiul București, care cuprinde în zona sa de influență peste trei milioane de locuitori. La nivelul anului 2018 erau 3.181 de unități administrative locale: 103 municipii, 217 orașe și 2.861 de comune. Numărul localităților din țară incluse în cele 3.181 de municipalități, este de 13.750.

În 2018, din totalul de 320 de municipii și orașe:

- 118 de orașe aveau sub 10.000 de locuitori;
- 25 de municipii și 28 de orașe numărau între 10.000 și 40.000 de locuitori;
- 30 de municipii și două orașe numărau între 40.000 și 100.000 de locuitori;
- 14 municipii numărau între 100.000 și 200.000 de locuitori;
- 11 municipii numărau peste 200.000 de locuitori.

Din păcate se constată că 25 de municipii nu îndeplinesc pragul minim de 40.000 de locuitori, aferent statutului de municipiu, care constituie unul dintre indicatori minimali pentru dobândirea statutului urban, conform Legii nr. 350/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național. Se remarcă absența unei categorii bine configurate de orașe mijlocii, care ar fi avut un rol

important în oferirea de oportunități economice pentru populație, dar și unei creșteri a accesului populației la servicii și dotări.

În urma analizelor efectuate se recomandă pentru următoarea perioadă de programare o abordare metropolitană pentru marile zone urbane funcționale în conexiune cu o flexibilitate mai mare pentru municipalitățile mici în vederea cooperării bazate pe proiecte sau abordări metropolitane.

În condițiile sprijinirii producătorilor mici și mijlocii prin organizarea acestor piețe volante în condițiile comercializării unor produse tradiționale și bio se pot observa anumite particularități legislative și procedurale ce trebuie respectate.

Astfel în ceea ce privește produsele bio și cele tradiționale sau montane trebuie să îndeplinească anumite condiții pentru a putea fi încadrate în aceste categorii, iar consumatorul ar trebui să ceară informații de la vânzător de fiecare dată când cumpără un astfel de produs. Pentru obținerea și comercializarea acestor produse bio este necesar ca acestea să poarte etichete și sigle specifice, cu parcurgerea de către producători a unui proces strict, ce trebuie urmat de la producție și până la comercializarea produsului. În cazul produselor tradiționale vândute în piață, consumatorul este necesar să cunoască de unde este producătorul, cât produce, care sunt rețetele pe care le produce, ce materii prime folosește și dacă produsul are certificat sanitar-veterinar.

Piața volantă presupune că fiecare producător are posibilitatea de a veni cu un minicamion, remorcă, rulotă și/sau tarabă proprie. După caz efortul primăriei poate consta în mod opțional la închirierea producătorilor de tarabe, cu un design unic al pieței, prin perceperea unei chirii/pe zi de utilizare.

În prezent, în România sunt 800 de produse tradiționale acceptate de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale. În ceea ce privește produsele bio, specialiștii consideră că trasabilitatea acestora ar trebui să fie mai mare pentru că procesul de certificare presupune mai multe etape. Trasabilitatea constituie în acest domeniu alimentar capacitatea de revizualizare a drumului parcurs de un produs pe procese de fabricație și pe fluxul tehnologic.

În prezent, ministerul de resort consideră că românii consumatori nu cunosc avantajele produselor ecologice pentru sănătate și consideră acest lucru drept costisitor, motiv pentru care piața produselor ecologice în România este încă modestă.

România are puțin peste 10.000 de producători agricoli certificați ecologic și cultivă mai puțin de 3% din totalul terenurilor agricole din România. În anul 2017, suprafața de culturi bio de pe teritoriul U.E. reprezenta 12,6 milioane de hectare, mai bine de 50% din aceasta fiind concentrată în patru state: Spania, Italia, Franța și Germania. Potrivit statisticilor europene, o treime dintre gospodăriile agricole se află în România, însă terenurile sunt foarte fragmentate, căci peste 70% dintre acestea au sub 2 hectare, iar mai puțin de 0,1% dintre acestea sunt ferme unde se fac culturi organice.

Pentru orizontul 2030 România și-a propus în cadrul Strategiei pentru dezvoltarea sectorului agroalimentar pe termen mediu și lung orizont 2020-2030 să faciliteze o mai bună integrare a producătorilor agroalimentari pe piață și la nivelul lanțului valoric.

Pentru producătorii mici se dorește să se pună accentul pe stimularea asocierii și pe îmbunătățirea accesului la credite pentru investiții, în timp ce pentru marii actori este nevoie de investiții în modernizare pentru conformarea cu cerințele U.E., precum și pentru creșterea competitivității pe piața internațională. România se va axa pe îmbunătățirea cadrului fiscal din agricultură, urmărind și reducerea economiei informale. Mai este necesar ca țara noastră să faciliteze profesionalizarea agricultorilor printr-un acces mai bun la cunoaștere, educație și consultanță pentru a asigura inserția pe piața muncii și să sprijine dezvoltarea cercetării/inovării vizând transferarea rezultatelor (cercetare aplicativă) la nivelul fermei.

În acest context european și național, considerăm că inițierea acestui proiect normativ este o acțiune necesară, utilă și extrem de benefică în mediile urbane emergente în orașele mici și mijlocii cu organizarea unei piețe volante 50.000 până la 2.000.000 de locuitori.

### **Schimbări preconizate**

Propunerea legislativă are în vedere următoarele schimbări:

- o mărire a profiturilor producătorilor de produse agricole și alimentare și a fermierilor în cadrul juridic al unor întreprinderi mici și mijlocii, a unor persoane fizice sau a unor asociații de producători;
- oferirea oportunității producătorilor români de a exercita comerțul cu produse și servicii de piață în unele zone publice prin organizarea și funcționarea unor piețe volante în baza dispozițiilor H.G. 348 din 18 martie 2004, cu modificările și completările ulterioare, în perioada 1 aprilie – 31 decembrie;
- stimularea creșterii numărului de fermieri și producători agricoli pe piața muncii din România;
- o mărire a nivelului de investiții în modernizarea domeniului agroalimentar în scopul conformării cu cerințele U.E.;
- posibilitatea creșterii considerabile a profiturilor producătorilor români, provenite din desfacerea produselor agricole și alimentare, fapt care ar fi extrem de benefic pentru aceștia, dar și pentru populația din orașele cu o populație de până la 2.000.000 de locuitori, care vor avea acces la produse tradiționale și bio;
- atragerea de turiști în zona unde se organizează piețe volante;
- facilitarea unei mai bune integrări a producătorilor agroalimentari pe piață și la nivelul lanțului valoric;
- stimularea vânzării de produse tradiționale și a creșterii pieței de produse ecologice;

- mărirea încrederii populației în calitatea produselor comercializate în acest mod.

### **Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ**

Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ va fi pozitiv asupra participanților la actul de comerț, asupra municipalităților implicate în organizarea piețelor volante, dar și a producătorilor români, care își vor desface marfa.

Beneficiarii reglementărilor din acest proiect de lege vor fi în primul rând consumatorii finali (populația), care în condițiile aplicării acestei legi, vor putea constata și importante reduceri de preț la produsele agricole și alimentare, la produsele tradiționale și bio, dar și la produsele de uz gospodăresc.

### **Impactul asupra bugetului general consolidat, atât pe termen lung cât și pe termen scurt**

Impactul asupra bugetului general consolidat al proiectului de act normativ va fi pozitiv, întrucât profiturile comercianților români se vor mări și impozitarea acestora va permite mărirea veniturilor colectate de statul român, comparativ cu situația prezentă, în care aceștia au adesea dificultăți în a-și valorifica munca și produsele. Efortul financiar va fi acoperit de către municipalitățile implicate prin intermediul primăriilor care vor trebui să acceseze fonduri europene cu ajutorul dat de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale. Se vor identifica sursele de finanțare din Programul Național pentru Dezvoltare Rurală 2014 – 2020 în perioada de tranziție 2021 - 2022 pentru achiziționarea de unități mobile în scopul vânzării produselor agricole și alimentare în sistem individual și în sistem asociativ.

*Deputat Ciprian Ciubuc*

Tabel cu susținătorii

Proiectului de LEGE pentru stabilirea unor măsuri de organizare și funcționare a piețelor  
volante în orașe, destinate comercializării produselor agricole și alimentare

| NR. CTR. | NUME PRENUME                            | GRUP<br>PARLAMENTAR | SEMNATURĂ |
|----------|-----------------------------------------|---------------------|-----------|
| 1.       |                                         |                     |           |
| 2.       |                                         |                     |           |
| 3.       |                                         |                     |           |
| 4.       | Ciubuc Ciprian                          | Neafiliat           |           |
| 5.       | Kusu Daniel Gheorghe                    | Independenți        |           |
| 6.       | Alecu Dănuț                             | " - - - "           |           |
| 7.       | ANAMARIA GAVRILA                        | Neafiliat           |           |
| 8.       | Mihail Lăsa                             | HEATILIT            |           |
| 9.       | IOYANOVICI-SOȘOLĂ DIANA P. SOȘOLĂ DIANA | NEAFILIAT           |           |
| 10       | SCARLAT GEORGE                          | PNL                 |           |
| 11.      | JĂNELSĂ MIRCEA                          | AUR                 |           |
| 12.      | DAMUREANU RÎNGO                         | AUR                 |           |
| 13.      | STOICA CIPRIAN-TITI                     | A. U. R.            |           |
| 14.      |                                         |                     |           |
| 15.      |                                         |                     |           |
| 16.      |                                         |                     |           |
| 17.      |                                         |                     |           |
| 18.      |                                         |                     |           |
| 19.      |                                         |                     |           |
| 20.      |                                         |                     |           |